ECLI:LV:AT:2022:1028.C07035711.18.L
Lieta Nr. C07035711, SKC-725/2022
Civillietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2022. gada 28. oktobrī

Senāts šādā sastāvā:
senatore referente Inta Lauka,
senators Kaspars Balodis,
senatore Kristīne Zīle
izskatīja rakstveida procesā /pers. B/ blakus sūdzību par Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2022. gada 6. aprīļa lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017. gada 31. oktobra spriedumu apmierināta maksātnespējīgās SIA „RIXOS" prasība pret /pers. B/ par parāda piedziņu. Tiesa nosprieda:

- atzīt par spēkā neesošiem starp /pers. B/ un SIA „RIXOS" 2007. gada 4. janvārī, 5. janvārī, 1. februārī, 7. februārī, 21. februārī, 23. februārī, 5. aprīlī, 12 .aprīlī noslēgtos aizdevuma līgumus;
- piedzīt no /pers. B/ maksātnespējīgās SIA „RIXOS" labā izsniegto aizdevumu 53 884,16 EUR un nepamatoti saņemtos naudas līdzekļus 14 228,72 EUR, kopā 68 112,88 EUR;
- piedzīt no /pers. B/ valsts ienākumos valsts nodevu 1836,77 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 111,41 EUR.

Ar Senāta senatoru kolēģijas 2018. gada 22 .marta rīcības sēdes lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /pers. B/ kasācijas sūdzību. Līdz ar to minētais apgabaltiesas spriedums stājies spēkā.

[2] /pers. B/ 2022. gada 16. februārī iesniedza Zemgales apgabaltiesā pieteikumu par apgabaltiesas sprieduma izskaidrošanu, lūdzot tiesu izskaidrot: 1) vai sprieduma izpilde par naudas līdzekļu piedziņu tika vērsta arī uz nenovērtēto un izsoles aktā neiekļauto nekustamā īpašuma daļu un vai šīs īpašuma vienības ietilpst tiesas apstiprinātajā izsoles aktā; 2) vai izsolē tika pārdota uz zemes vienības /numurs/ divdesmit gadus veca iestādīta bērzu birzs 1 ha platībā, kuras krāja netika novērtēta; 3) vai tika veikta divu nenovērtētu dīķu izsole; 4) vai tika veikta reāli dabā pastāvoša nenovērtēta gatera 6x35 m platībā izsole; 5) vai tika veikta reāli dabā pastāvoša no lielajiem blokiem celta nenovērtēta pagraba 6x4 m izsole, nenovērtēta malkas šķūņa 3x6 m izsole un nenovērtēta malkas šķūņa 5x10 m izsole; 6) vai šī sprieduma izpildes gaitā piedziņa tika vērsta arī uz pieteicējai un viņas vīram piederošo kustamo mantu, kura atradās nekustamajā īpašumā /Nosaukums B/ (*tā pieteikumā*).

[3] Ar Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2022. gada 6. aprīļa lēmumu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 437. panta otro daļu, pieteikums par sprieduma izskaidrošanu noraidīts.

Tiesa atzinusi, ka sprieduma izskaidrošana nav pieļaujama, jo Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017. gada 31. oktobra spriedums civillietā Nr. C07035711 ir izpildīts.

Secinājumu par to, ka spriedums ir izpildīts, tiesa pamatojusi ar faktu, ka SIA „RIXOS" maksātnespējas procesa lieta ir izbeigta un šī sabiedrība 2019. gada 27. novembrī likvidēta, bet tiesu izpildītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3. punktu izbeidzis izpildu lietu.

[4] Par minēto lēmumu /pers. B/ iesniegusi blakus sūdzību, kurā lūdz lēmumu atcelt.

Blakus sūdzības iesniedzēja norāda, ka viņa ir saņēmusi maksātnespējīgās SIA „RIXOS" administratores un SIA „KEI BIROJS" 2019. gada 14. oktobra paziņojumu, no kura redzams, ka 2019. gada 18. septembrī, pamatojoties uz maksātnespējīgās SIA „RIXOS" kreditora – Valsts ieņēmumu dienesta – lēmumu starp maksātnespējīgo SIA „RIXOS" un SIA „KEI BIROJS" noslēgts cesijas līgums, ar kuru /pers. B/ atlikušais parāds 37 306,38 EUR pret maksātnespējīgo SIA „RIXOS" ar visām prasījumam piederošām un pastāvošām tiesībām, kā arī tiesībām, kas nākotnē pastāvēs pret /pers. B/, ir pārdots SIA „KEI BIROJS". Tas nozīmē, ka parāda piedziņas process nav pārtraukts, lai gan tiesa pārsūdzētajā lēmumā norādījusi uz Civilprocesa likuma 437. panta otro daļu.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījis lietas materiālus un apsvēris blakus sūdzībā norādītos argumentus, Senāts atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir atceļams, un jautājums nododams jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

[6] Senāts atzīst, ka Zemgales apgabaltiesa nepareizi piemērojusi Civilprocesa likuma 437. panta otro daļu, kā rezultātā nepamatoti atteikusies izskatīt pēc būtības /pers. B/ pieteikumu par sprieduma izskaidrošanu.

[6.1] Atbilstoši Civilprocesa likuma 437. panta otrajai daļai apelācijas instances tiesas sprieduma izskaidrošana ir pieļaujama, ja tas vēl nav izpildīts un nav notecējis termiņš sprieduma izpildīšanai piespiedu kārtā. Tas nozīmē, ka tiesa nevar atteikties izskatīt pēc būtības pieteikumu par sprieduma izskaidrošanu, ja spriedums nav izpildīts un nav notecējis termiņš sprieduma izpildīšanai piespiedu kārtā.

[6.2] Ar Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017. gada 31. oktobra spriedumu apmierināta maksātnespējīgās SIA „RIXOS" prasība pret /pers. B/, piedzenot no viņas prasītājas labā kopumā 68 112,88 EUR, bet valsts labā 1948,18 EUR.

Pārsūdzētajā lēmumā tiesa atsaukusies uz lietai pievienotajiem zvērināta tiesu izpildītāja Jura Šņepsta paskaidrojumiem, kuros norādīts, ka viņa

lietvedībā atradās Zemgales apgabaltiesas 2018. gada 16. aprīļa izpildu raksts par 68 112,88 EUR piedziņu no /pers. B/ SIA „RIXOS" labā. Pēc piedzinējas lūguma piedziņa vērsta uz parādniecei piederošo nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, kas pārdots izsolē. Lēmums par izsoles akta apstiprināšanu stājies spēkā 2019. gada 8. maijā.

No minētajiem paskaidrojumiem, kā arī parādnieces pieteikumā par sprieduma izskaidrošanu norādītajiem apstākļiem tiesa pārsūdzētā lēmuma 5. punktā secinājusi, ka Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017. gada 31. oktobra spriedums ir izpildīts daļēji.

Arī blakus sūdzībā pati parādniece neapstrīd, ka tiesas spriedums pilnībā nav izpildīts. Blakus sūdzības iesniedzēja informē tiesu, ka saņēmusi maksātnespējīgās SIA „RIXOS" administratores un SIA „KEI BIROJS" valdes locekļa 2019. gada 14. oktobra paziņojumu par parāda 37 306,38 EUR cesiju pirms SIA „RIXOS" maksātnespējas lietas izbeigšanas un likvidācijas 2019. gada 27. novembrī, kā arī uzaicinājumu samaksāt atlikušo parādu cesionāram.

[6.3] Tajā pašā laikā, atsaucoties uz tiesu izpildītāja informāciju par izpildu lietvedības izbeigšanu saskaņā ar Civilprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3. punktu, pārsūdzētā lēmuma 7. punktā apgabaltiesa atzinusi, ka tiesas spriedums ir izpildīts, kas ir pretrunā ar iepriekš minēto tiesas secinājumu, kā arī neatbilst lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem.

[6.4] Civilprocesa likuma 563 .panta (Izpildu lietvedības izbeigšana) „[..] pirmā un otrā daļa noteic izpildu lietvedības izbeigšanas pamatus jeb tādus nenovēršamus apstākļus, kuriem iestājoties, attiecīgā nolēmuma izpildi turpināt vairs nav iespējams. Šos pamatus nosacīti var iedalīt pamatos, kas saistīti ar piedzinēju vai parādnieku, un pamatos, kas saistīti ar pašu izpildāmo nolēmumu" (sk. *Civilprocesa likuma komentāri. III daļa (61.-86. nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā.- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 312.-313.lpp.).*

Neviens no Civilprocesa likuma 563. panta pirmajā un otrajā daļā minētajiem izpildu lietvedības izbeigšanas pamatiem, kuru uzskaitījums ir izsmeļošs, nav saistīts ar faktu, ka spriedums ir izpildīts. Līdz ar to zvērināta tiesu izpildītāja 2022. gada 4. aprīļa lēmumu izpildu lietā Nr./numurs/ par izpildu lietvedības izbeigšanu saskaņā ar Civilprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 3. punktu (prasījums vai pienākums nevar pāriet tiesību pārņēmējam pēc tās fiziskās personas nāves vai juridiskās personas izbeigšanās, kura bija piedzinējs vai parādnieks) tiesa nepamatoti atzinusi par sprieduma izpildes pierādījumu.

[6.5] Senāts atzīst, ka norādītajos apstākļos, kad nav iegūti pierādījumi par sprieduma izpildīšanu, kas ir priekšnoteikums, lai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 437. panta otro daļu, tiesa atteiktu izskatīt lietas dalībnieka pieteikumu par sprieduma izskaidrošanu laikā, kad vēl nav notecējis termiņš sprieduma izpildīšanai piespiedu kārtā, apgabaltiesas uzdevums ir izskatīt pēc būtības /pers. B/ pieteikumu par sprieduma izskaidrošanu (pieteikumu apmierinot vai noraidot) atbilstoši Civilprocesa likuma 437. pantam.

[7] Iepriekš izklāstīto apsvērumu kopums ļauj secināt, ka pārsūdzēto lēmumu nevar atzīt par pamatotu, tādēļ tas atceļams, nododot jautājumu jaunai izskatīšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 448. panta pirmās daļas 2. punktu un 449. panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atcelt Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2022. gada 6. aprīļa lēmumu un nodot pieteikumu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore I. Lauka
Senators K. Balodis
Senatore K. Zīle